NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2022/266,

annettu 23 päivänä helmikuuta 2022,

rajoittavista toimenpiteistä vastauksena Ukrainan Donetskin ja Luhanskin alueiden, jotka eivät ole hallituksen valvomia, itsenäisyyden tunnustamiseen ja määräykseen Venäjän asevoimien lähettämisestä kyseisille alueille

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 29 artiklan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan unioni tukee edelleen määrätietoisesti Ukrainan suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta.

(2) Eurooppa-neuvosto kehotti 24 ja 25 päivänä kesäkuuta 2021 antamissaan päätelmissä Venäjää kantamaan täysin vastuunsa Minskin sopimusten täysimääräisen täytäntöönpanon varmistamisesta, sillä se on keskeinen edellytys, jotta unionin kanta muuttuisi merkittävästi. Eurooppa-neuvosto myös pyysi komissiota ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa, jäljempänä 'korkea edustaja', esittämään vaihtoehtoja uusiksi rajoittaviksi toimenpiteiksi sekä talouspakotteiksi.

(3) Eurooppa-neuvosto korosti 16 päivänä joulukuuta 2021 antamissaan päätelmissä, että Venäjän on kiireellisesti liennytettävä jännitteitä, jotka johtuvat joukkojen keskittämisestä sen Ukrainan vastaiselle rajalle ja sen aggressiivisesta retoriikasta. Eurooppa-neuvosto toisti täyden tukensa Ukrainan suvereniteetille ja alueelliselle koskemattomuudelle. Eurooppa-neuvosto kannusti diplomaattisiin toimiin ja ilmaisi tukevansa Normandia-ryhmää, jotta Minskin sopimukset voitaisiin panna täysimääräisesti täytäntöön, mutta totesi myös, että kaikilla uusilla Ukrainaan kohdistuvilla sotilaallisilla hyökkäyksillä olisi massiiviset seuraukset ja kova hinta, mukaan lukien kumppanien kanssa koordinoidut rajoittavat toimenpiteet.

(4) Neuvosto hyväksyi 24 päivänä tammikuuta 2022 päätelmät, joissa se tuomitsi Venäjän Ukrainaan kohdistamat jatkuvat aggressiiviset toimet ja uhkaukset ja kehotti Venäjää rauhoittamaan tilannetta, noudattamaan kansainvälistä oikeutta ja osallistumaan rakentavasti vuoropuheluun vakiintuneiden kansainvälisten mekanismien kautta. Neuvosto palautti mieleen 16 päivänä joulukuuta 2021 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät ja toisti, että kaikilla uusilla Venäjän Ukrainaan kohdistamilla sotilaallisilla hyökkäyksillä olisi massiiviset seuraukset ja kova hinta, mukaan lukien monenlaiset alakohtaiset ja yksittäiset rajoittavat toimenpiteet, jotka toteutettaisiin koordinoidusti kumppaneiden kanssa.

(5) Venäjän federaation presidentti allekirjoitti 21 päivänä helmikuuta 2022 asetuksen, jossa tunnustetaan itsenäisiksi julistautuneiden ”Donetskin kansantasavallan” ja ”Luhanskin kansantasavallan” itsenäisyys ja suvereniteetti, ja määräsi Venäjän asevoimien lähettämisestä kyseisille alueille.

(6) Korkea edustaja antoi 22 päivänä helmikuuta 2022 unionin puolesta julkilausuman, jossa tuomittiin Venäjän federaation presidentin päätös tunnustaa itsenäisiksi Ukrainan Donetskin ja Luhanskin alueet, jotka eivät ole hallituksen valvomia, ja sitä seurannut päätös venäläisten joukkojen lähettämisestä kyseisille alueille. Kyseinen laiton teko heikentää entisestään Ukrainan suvereniteettia ja itsenäisyyttä ja rikkoo vakavasti kansainvälistä oikeutta ja kansainvälisiä sopimuksia, kuten Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjaa, Helsingin päätösasiakirjaa, Pariisin peruskirjaa ja Budapestin muistiota sekä Minskin sopimuksia ja YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmaa 2202 (2015). Korkea edustaja kehotti Venäjää konfliktin osapuolena peruuttamaan tunnustuksen, pitämään kiinni sitoumuksistaan, noudattamaan kansainvälistä oikeutta ja palaamaan Normandia-ryhmässä ja Ukraina-kontaktiryhmässä käytäviin keskusteluihin. Hän ilmoitti, että unioni vastaisi näihin Venäjän uusimpiin rikkomisiin hyväksymällä kiireellisesti uusia rajoittavia toimenpiteitä.

(7) Näissä olosuhteissa neuvosto katsoo, että Ukrainan Donetskin ja Luhanskin alueilta, jotka eivät ole hallituksen valvomia, peräisin olevien tavaroiden tuonti Euroopan unioniin olisi kiellettävä, poikkeuksena kuitenkin tuotteet, joille Ukrainan hallitus on antanut alkuperätodistuksen.

(8) Lisäksi tietyillä aloilla Ukrainan Donetskin ja Luhanskin alueilla, jotka eivät ole hallituksen valvomia, käytettävien tavaroiden ja teknologian kauppaa olisi rajoitettava. Ukrainan Donetskin ja Luhanskin alueiden jotka eivät ole hallituksen valvomia, liikenne-, televiestintä- ja energia-alojen palvelut sekä öljyn, kaasun ja mineraalien etsintään, hyödyntämiseen ja tuotantoon liittyvät palvelut sekä matkailutoimintaan liittyvät palvelut olisi kiellettävä.

(9) Unionin lisätoimet ovat tarpeen tiettyjen toimenpiteiden panemiseksi täytäntöön,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Kielletään Ukrainan Donetskin ja Luhanskin alueilta, jotka eivät ole hallituksen valvomia, peräisin olevien tavaroiden tuonti unioniin.

2. Kielletään Ukrainan Donetskin tai Luhanskin alueilta, jotka eivät ole hallituksen valvomia, peräisin olevien tavaroiden tuontiin liittyvän rahoituksen tai rahoitustuen antaminen sekä vakuutusten ja jälleenvakuutusten myöntäminen suoraan tai välillisesti.

2 artikla

Edellä 1 artiklassa säädettyjä kieltoja ei sovelleta sellaisiin 1 artiklassa tarkoitetuilta alueilta, jotka eivät ole hallituksen valvomia, peräisin oleviin tavaroihin, jotka Ukrainan viranomaisten on ollut mahdollista tarkastaa ja jotka kyseiset viranomaiset ovat tarkastaneet ja joille Ukrainan hallitus on antanut alkuperätodistuksen.

3 artikla

Edellä 1 artiklassa säädetyt kiellot eivät vaikuta sellaisten sopimusten täytäntöönpanoon 24 päivänä toukokuuta 2022 saakka, jotka on tehty ennen 23 päivänä helmikuuta 2022, tai tällaisten sopimusten täytäntöönpanemiseksi tarvittavien sellaisten liitännäissopimusten täytäntöönpanoon, jotka on määrä tehdä ja panna täytäntöön viimeistään 24 päivänä toukokuuta 2022.

4 artikla

Kielletään tietoinen ja tarkoituksellinen osallistuminen toimiin, joiden tavoitteena tai seurauksena on 1 artiklassa säädettyjen kieltojen kiertäminen.

5 artikla

1. Kielletään

a) osuuden tai lisäosuuden hankkiminen 1 artiklassa tarkoitetuilla alueilla, jotka eivät ole hallituksen valvomia, sijaitsevasta kiinteistöstä;

b) osuuden tai lisäosuuden hankkiminen 1 artiklassa tarkoitetuilla alueilla, jotka eivät ole hallituksen valvomia, toimivista yhteisöistä, mukaan luettuina tällaisten yhteisöjen hankkiminen kokonaan ja osakkeiden hankkiminen tällaisista yhteisöistä sekä osuuteen oikeuttavien muiden arvopapereiden hankkiminen tällaisista yhteisöistä;

c) rahoituksen myöntäminen 1 artiklassa tarkoitetuilla alueilla, jotka eivät ole hallituksen valvomia, toimiville yhteisöille tai tällaisten yhteisöjen dokumentoitua rahoitustarkoitusta varten;

d) yhteisyrityksen perustaminen 1 artiklassa tarkoitetuilla alueilla, jotka eivät ole hallituksen valvomia, toimivien yhteisöjen kanssa; ja

e) tämän kohdan a–d alakohdassa tarkoitettuihin toimiin suoraan liittyvien investointipalvelujen tarjoaminen.

2. Edellä 1 kohdassa säädetyt kiellot

a) eivät rajoita sellaisten velvoitteiden täytäntöönpanoa, jotka perustuvat ennen 23 päivänä helmikuuta 2022 tehtyihin sopimuksiin;

b) eivät estä lisäosuuden hankkimista, jos tällainen lisäosuus on ennen 24 päivänä helmikuuta 2022 tehtyyn sopimukseen perustuva velvoite.

3. Kielletään tietoinen tai tarkoituksellinen osallistuminen toimintaan, jonka tavoitteena tai seurauksena on 1 kohdassa tarkoitettujen kieltojen kiertäminen.

4. Tässä artiklassa säädettyjä kieltoja ja rajoituksia ei sovelleta laillisen liiketoiminnan harjoittamiseen 1 artiklassa tarkoitetuilla alueiden, jotka eivät ole hallituksen valvomia, ulkopuolisten yhteisöjen kanssa, edellyttäen että liiketoimintaan liittyviä investointeja ei ole tarkoitettu 1 artiklassa tarkoitetuilla alueilla, jotka eivät ole hallituksen valvomia, sijaitseville yhteisöille.

6 artikla

1. Kielletään tavaroiden tai teknologian myynti, toimitus, siirto tai vienti jäsenvaltioiden kansalaisten toimesta tai jäsenvaltioiden alueelta käsin taikka jäsenvaltioiden lainkäyttövallan alaisia aluksia tai ilma-aluksia käyttäen, riippumatta siitä, ovatko ne peräisin jäsenvaltioiden alueelta,

a) luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille 1 artiklassa tarkoitetuilla alueilla, jotka eivät ole hallituksen valvomia; tai

b) käytettäväksi 1 artiklassa tarkoitetuilla alueilla, jotka eivät ole hallituksen valvomia,

millä tahansa seuraavilla aloilla:

i) liikenne;

ii) televiestintä;

iii) energia; ja

iv) öljyn, kaasun ja mineraalivarojen etsintä, hyödyntäminen ja tuotanto.

2. Kielletään seuraavien tarjoaminen:

a) tavaroihin ja teknologiaan liittyvä tekninen apu tai koulutus ja muut palvelut 1 kohdassa tarkoitetuilla aloilla;

b) rahoitus tai rahoitustuki tavaroiden tai teknologian myyntiin, toimitukseen, siirtoon tai vientiin tai niihin liittyvän teknisen avun tai koulutuksen antaminen 1 kohdassa tarkoitetuilla aloilla.

3. Kielletään tietoinen tai tarkoituksellinen osallistuminen toimintaan, jonka tavoitteena tai seurauksena on 1 ja 2 kohdassa säädettyjen kieltojen kiertäminen.

4. Unioni toteuttaa tarvittavat toimenpiteet määritelläkseen tämän artiklan soveltamisalaan kuuluvat tuotteet.

7 artikla

1. Kielletään 1 artiklassa tarkoitettujen alueiden, jotka eivät ole hallituksen valvomia, infrastruktuuriin suoraan liittyvän teknisen avun tai välittäjä-, rakennus- tai insinööripalvelujen tarjoaminen 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla aloilla riippumatta tavaroiden tai teknologian alkuperästä.

2. Edellä 1 kohdassa säädetyt kiellot eivät vaikuta ennen 24 päivänä elokuuta 2022 tehtyjen sopimusten tai tällaisten sopimusten täytäntöönpanemiseksi tarvittavien liitännäissopimusten täytäntöönpanoon 23 päivänä helmikuuta 2022 saakka.

3. Kielletään tietoinen tai tarkoituksellinen osallistuminen toimintaan, jonka tavoitteena tai seurauksena on 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen kieltojen kiertäminen.

8 artikla

1. Toimivaltaiset viranomaiset voivat myöntää luvan 5 artiklan 1 kohdassa, 6 artiklan 2 kohdassa ja 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun toimintaan ja 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tavaroiden ja teknologian osalta, jos ne

a) ovat tarpeen kansainvälisen oikeuden nojalla koskemattomuutta nauttivan, 1 artiklassa tarkoitetuilla alueilla, jotka eivät ole hallituksen valvomia, sijaitsevan konsuliedustuston tai kansainvälisen järjestön virallisia tarkoituksia varten; tai

b) liittyvät hankkeisiin, joilla yksinomaan tuetaan 1 artiklassa tarkoitetuilla alueilla, jotka eivät ole hallituksen valvomia, sijaitsevia sairaaloita tai muita terveydenhoitopalveluja tarjoavia terveydenhuoltolaitoksia tai siviilioppilaitoksia.

c) ovat lääketieteelliseen käyttöön tarkoitettuja kojeita ja laitteita

2. Toimivaltaiset viranomaiset voivat myös myöntää tarkoituksenmukaisiksi katsominsa ehdoin luvan liiketoimeen, joka liittyy 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun toimintaan, jos kyseinen liiketoimi liittyy olemassa olevan infrastruktuurin ylläpitoon sen turvallisuuden takaamiseksi.

3. Toimivaltaiset viranomaiset voivat myös myöntää luvan, joka liittyy 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin tavaroihin tai teknologiaan ja 6 artiklan 2 kohdassa ja 7 artiklassa tarkoitettuun toimintaan, siinä tapauksessa, että tuotteiden myynti, toimitus, siirto tai vienti tai kyseisen toiminnan suorittaminen on tarpeen sellaisen tapahtuman kiireelliseksi estämiseksi tai lieventämiseksi, jolla voi olla vakavia ja huomattavia vaikutuksia ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen, mukaan lukien olemassa olevan infrastruktuurin turvallisuuteen, tai ympäristöön. Asianmukaisesti perustelluissa hätätapauksissa myynti, toimitus, siirto tai vienti voidaan toteuttaa ilman etukäteistä lupaa, jos viejä ilmoittaa siitä toimivaltaiselle viranomaiselle viiden työpäivän kuluessa siitä, kun myynti, toimitus, siirto tai vienti on tapahtunut, ja esittää tarvittavat perustelut sille, miksi myynti, toimitus, siirto tai vienti on tapahtunut ilman etukäteen annettua lupaa.

Komissio ja jäsenvaltiot ilmoittavat toisilleen tämän kohdan nojalla toteutetuista toimenpiteistä ja toimittavat toisilleen muita hallussaan olevia merkityksellisiä tietoja.

9 artikla

1. Kielletään matkailutoimintaan suoraan liittyvien palvelujen tarjoaminen 1 artiklassa tarkoitetuilla alueilla, jotka eivät ole hallituksen valvomia, jäsenvaltioiden kansalaisten toimesta tai jäsenvaltioiden alueelta taikka jäsenvaltioiden lainkäyttövallan alaisia aluksia tai ilma-aluksia käyttäen.

2. Edellä 1 kohdassa säädetyt kiellot eivät vaikuta ennen 24 päivänä elokuuta 2022 tehtyjen sopimusten tai tällaisten sopimusten täytäntöön panemiseksi tarvittavien liitännäissopimusten täytäntöönpanoon 23 päivänä helmikuuta 2022 saakka.

3. Kielletään tietoinen tai tarkoituksellinen osallistuminen toimintaan, jonka tavoitteena tai seurauksena on 1 kohdassa tarkoitettujen kieltojen kiertäminen.

10 artikla

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tätä päätöstä sovelletaan 24 päivänä helmikuuta 2023.

Tätä päätöstä tarkastellaan jatkuvasti uudelleen. Se uusitaan tai sitä muutetaan tarvittaessa, jos neuvosto katsoo, että sen tavoitteita ei ole saavutettu.

Tehty Brysselissä 23 päivänä helmikuuta 2022.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
J.-Y. LE DRIAN